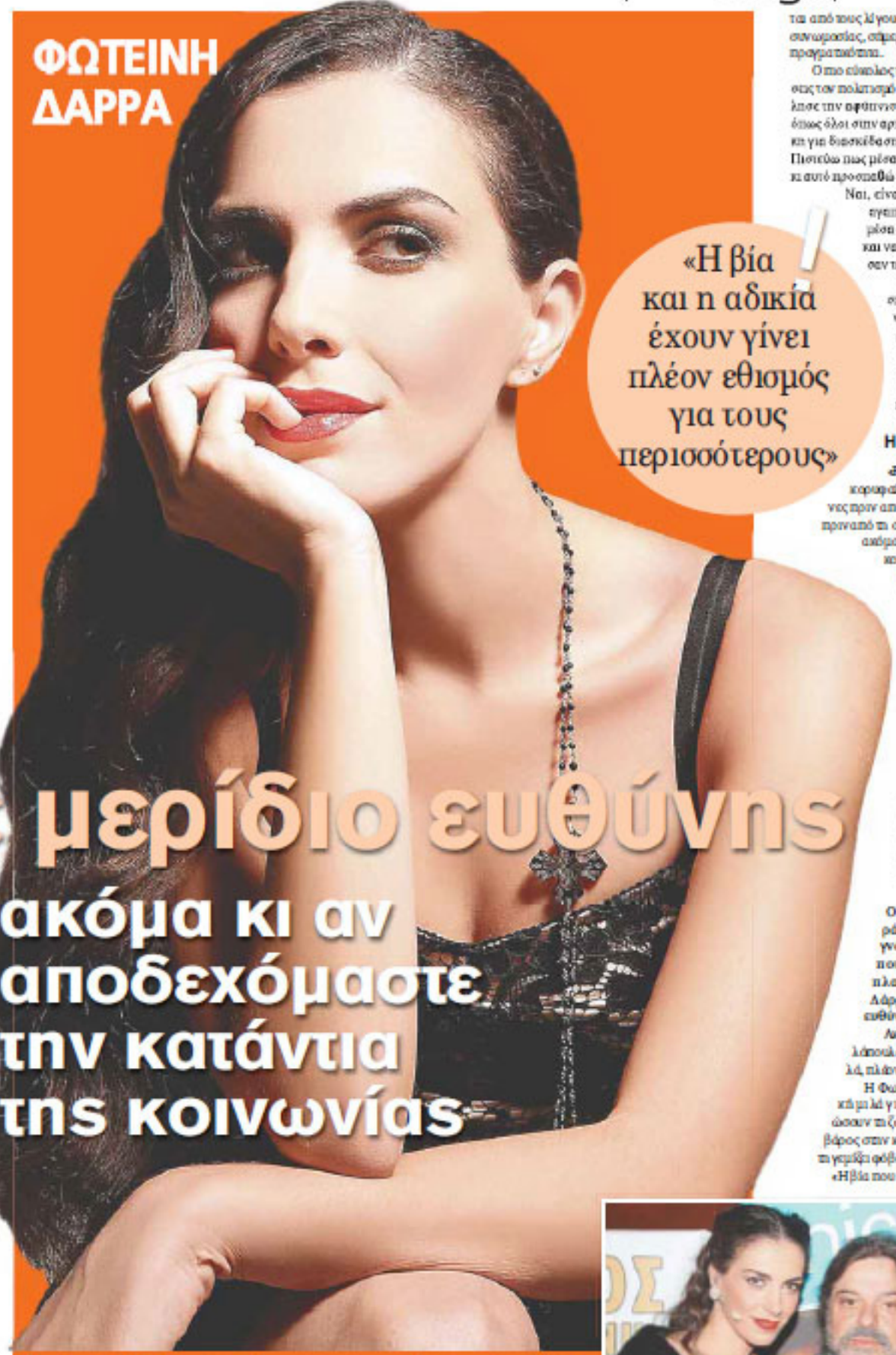

ΦΩΤΕΙΝΗ ΔΑΡΡΑ

Έχουμε μερίδιο ευθύνης ακόμα κι αν αποδεχόμαστε την κατάντια της κοινωνίας

Ανακηρύχθηκε η σύγχρονη «μούσα» του Μίκη Θεοδωράκη, ενέπνευσε τον κορυφαίο Δημήτρη Παπαδημητρίου, χειροκροτήθηκε με πάθος στο Μέγαρο Μουσικής, έδωσε συναυλίες σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας και ανήκει στις φωνές που υπογράφουν τα μεγάλα σύγχρονα έργα εμπνευσμένων δημιουργών

> «Η βία και η αδικία έχουν γίνει πλέον εθισμός για τους περισσότερους»

Η Φωτεινή Δάρρα είναι μια σημαντική ερμηνεύτρια, που συναντάται φέτος να υπηρετεί, ταυτόχρονα, εντελώς διαφορετικά είδη τέχνης. Μένοντας στη συνεργασία της με τον Αντώνη Ρέμο, αλλά και στον ρόλο της -ως πρωταγωνίστρια- στη μουσικοθεατρική διασκευή του «Πλούτου» του Αριστοφάνη, διαπιστώνουμε ότι τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι περισσότερα.

στον Γιάννη Αρμουτίδη
armoutidis@hotmail.com

Αναφερόμενη στο τι από όλα αυτά τη γεμίζει περισσότερο και στο πώς, εντέλει, μία καλλιτέχνις -που επιμένει σε διαρκείς και πολύωρες πρόβες κι όχι σε συμβατικές τακτικές «αρπαχτών»- μπορεί να κρατά δύο «καρπούζια» στην ίδια μασχάλη, απαντά:

«Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Ξεκίνησα την πορεία μου από το θέατρο σπουδάζοντας στη Δραματική Σχολή Αθηνών. Στη συνέχεια, έπαιξα στο Ελεύθερο Θέατρο, στο Εθνικό και στο Κρατικό Βορείου Ελλάδος, κυρίως, σε έργα μουσικοθεατρικά. Ήθελα να συνδυάσω και τις δύο τέχνες, της μουσικής και του θεάτρου, αφού τις θεωρώ αδιάσπαστες και αλληλοσυμπληρούμενες. Για πολλά χρόνια αφοσιώθηκα στο τραγούδι. Αισθανόμουν ότι δεν μου έλειπε το θέατρο αφού μέσα από την ερμηνεία μπορούσα να εκφράσω κι αυτή την καλλιτεχνική μου πλευρά. Τώρα που ξαναβρέθηκα εκεί, κατάλαβα πόσο μου έλειψε η επαφή με τα μεγάλα θεατρικά κείμενα, με τον πεζό λόγο και με την ευτυχία που νιώθει ο ηθοποιός όταν ενσαρκώνει έναν ρόλο.

Ακριβώς επειδή συνεχίζω να πιστεύω ότι οι δύο αυτές τέχνες αλληλοσυμπληρώνονται, νιώθω πως μπορώ να υπάρξω και στους δύο χώρους με την ίδια αγάπη και προσήλωση.

Ο ρόλος μου στον "Πλούτο" του Αριστοφάνη μου έδωσε την ευκαιρία να αποκαλύψω στο κοινό την κωμική μου πλευρά, ξαφνιάζοντας ακόμη και ανθρώπους του χώρου, με τους οποίους είχα συνεργαστεί στο παρελθόν. Τώρα που η παράσταση τελειώνει θα μου λείψει, παρόλη την κούραση».

Η Φωτεινή Δάρρα, παρότι διαθέτει σημαντικές επιτυχίες στο ενεργητικό της, είναι απόλυτα ξεκάθαρη στο ότι την «αιχμαλωτίζει» και της επιβάλλει έναν ατελείωτο αγώνα -για την ιεραρχία της στην πίστα- η επιδίωξη των σουξέ και των λαϊκών επιτυχιών!

«Καθόλου. Άλλωστε ποτέ δεν επεδίωξα το σουξέ. Στόχος μου είναι η αληθινή επικοινωνία με τον κόσμο».

Δηλώνοντας ότι το λαϊκό τραγούδι παράγει προσωπικότητες, που η διανόηση ανακαλύπτει πολύ αργά, αλλά ο λαός με το ένστικτό του γρηγορότερα, τοποθετείται στο ότι η επιτυχία έρχεται από τα ακροατήρια της λαϊκής μάζας και στο ότι στερεί, ενδεχομένως, από έναν καλλιτέχνη, η επιδίωξη να ενεργεί σε χώρους που απευθύνονται σε πιο εκπαιδευμένο -μουσικά- κοινό.

«Η μαζική επιτυχία σίγουρα καθορίζεται από τον λαό και ο λαός, όταν έχει ελεύθερη βούληση, υιοθετεί το αληθινό καλλιτεχνικό δημιούργημα. Ακόμα κι αν δεν το κάνει αμέσως, αυτό γίνεται σε βάθος χρόνου. Πιστεύω ότι ο αληθινός καλλιτέχνης πρέπει να απευθύνεται στο σύνολο του λαού και όχι σε μια περιορισμένη ελίτ. Στη μέχρι σήμερα πορεία μου προσπάθησα να απευθύνομαι με τη στάση αυτή προς όλο το κοινό μου σε όποιο χώρο κι αν βρέθηκα, ακόμα κι αν αυτός ήταν το Μέγαρο ή το Ηρώδειο. Άλλωστε, τα αρχαία θέατρα, για παράδειγμα, φτιάχτηκαν για να ψυχαγωγούν τον λαό της εποχής. Και στη δική μας, νομίζω ότι δεν χωράει ελιτίστικη αντίληψη για την τέχνη».

Εισπράττει αγάπη από τον κόσμο

Μετρώντας σπουδαίες συνεργασίες και εισπράττοντας δεκάδες κολακευτικά σχόλια [illegible] καταλήγει στο ότι, αναμφισβήτητα, το να ανήκει ένας τραγουδιστής σε όλους και να απευθύνεται σε όλους είναι σημαντικό. Εισπράττοντας πολλή αγάπη από τον κόσμο, με εμφανίσεις εξαιρετικά επιτυχημένες μέσα από την ερμηνεία των τραγουδιών κορυφαίων τηλεοπτικών σειρών, μπορεί ξεκάθαρα να πει ότι ένας πραγματικά αληθινός τραγουδιστής είναι ο αυτός που ανήκει σε όλους τους ακροατές εξίσου. Ξεκαθαρίζοντας -δίχως ενστάσεις- ότι δεν τάσσεται υπέρ των ελιτίστικων αντιλήψεων στην τέχνη.

«Ο Χριστός έλεγε να διδάσκουμε στις αγορές. Δυστυχώς, οι εποχές δεν ευνοούν για να έρθουν οι άνθρωποι από μόνοι τους κοντά στην τέχνη, πρέπει να τους βρεις εσύ. Κι αυτό, γιατί εδώ και σειρά ετών υπήρξε ένα σχέδιο παγκοσμίως που στόχευε στο να "αποκοιμηθούν" οι λαοί για να μπορούν πολύ πιο εύκολα να ελέγχονται από τους λίγους. Κάποιοι αυτό μπορεί να φαντάζει ως θεωρία συνωμοσίας, σήμερα, όμως, αποδεικνύεται πως είναι μια φρικτή πραγματικότητα.

Ο πιο εύκολος τρόπος να υποτάξεις έναν λαό είναι να αφαιρέσεις τον πολιτισμό του. Δυστυχώς, η οικονομική κρίση δεν ωφέλησε την αφύπνιση των Ελλήνων στο επίπεδο του πολιτισμού, όπως όλοι στην αρχή περιμέναμε ότι θα συνέβαινε. Όμως, η ανάγκη για διασκέδαση συνέχισε να υπάρχει και, μάλιστα, εντάθηκε. Πιστεύω πως μέσα από τη διασκέδαση μπορείς να ψυχαγωγήσεις κι αυτό προσπαθώ να κάνω.

Ναι, είναι δρόμος αναπόφευκτος το να συνεχίσεις να αγαπάς τους ανθρώπους και να θες να βοηθήσεις μέσα από την τέχνη σου, αντί να αποστασιοποιηθείς και να καθίσεις στον καναπέ σου παρακολουθώντας σαν ταινία έναν κόσμο που καταρρέει...»

Μιλώντας για πολιτισμό, αφύπνιση συνείδησης και προπαγάνδα ελέγχου της μάζας κλήθηκε να προβλέψει εάν η Ελλάδα σήμερα θα αναγνώριζε μία νέα Μαρία Κάλλας. Δεδομένου ότι εάν ερωτηθεί ένα μεγάλο μέρος κοινού που τη «σπάει» σε πίστες, δεν θα ξέρει ούτε για αστείο το όνομα της διάσημης Ελληνίδας μέτζο σοπράνο Αγνής Μπάλτσα.

Η Κάλλας και η Μπάλτσα

«Είναι μεγάλη απογοήτευση, το ξέρω, αλλά την κορυφαία Κάλλας, δυστυχώς, δεν τη γνώριζαν οι Έλληνες πριν από τη διεθνή της καριέρα και πολλοί, μάλιστα, πριν από τη σχέση της με τον Ωνάση. Αυτό αποδεικνύει ότι, ακόμα και στην εποχή εκείνη, το σύνολο του ελληνικού λαού δεν θεωρούσε κεντρικό το κλασικό τραγούδι και την όπερα. Οι περισσότεροι αναγνώρισαν ως σταρ έναν καλλιτέχνη αυτού του είδους, μόνο μέσα από την «[illegible]» πλευρά του και όχι μέσα από την καλλιτεχνική του επιτυχία. Στη συνείδηση των Ελλήνων την κεντρική θέση κατέχει το λαϊκό τραγούδι, που έχει την αναφορά του στην παράδοση. Όμως, αυτό δεν μειώνει σε καμία περίπτωση την αληθινή αξία της Αγνής Μπάλτσα, η οποία αποτελεί μια κορυφή ενός τελείως άλλου είδους. Άλλωστε δεν μπορεί όλα τα είδη να αρέσουν σε όλους. Όπως, επίσης, αυτό που αρέσει σήμερα μπορεί σε δέκα χρόνια να μας φαίνεται εντελώς ξεπερασμένο.

Η αληθινή αξία της τέχνης δεν μετριέται με κτυπήματα στο youtube ή με likes στο Facebook. Αποδεικνύεται μόνο σε βάθος χρόνου».

Οι νεότεροι της χρυσής ηλικίας των σαράντα, που διασκεδάζουν στις πίστες, γνωρίζουν τον Χρήστο Νικολόπουλο ή βλέπουν έναν ακόμα να παίζει μπουζούκι δίπλα στον Αντώνη Ρέμο και στη Φωτεινή Δάρρα; Κι αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, ποιος ευθύνεται για αυτό;

Ακόμα κι αν κάποιος δεν έχει ταυτίσει τον Νικολόπουλο με τις επιτυχίες του, φεύγοντας ξέρει πολύ καλά, πλέον, ποιος είναι.

Η Φωτεινή Δάρρα εξαιρετικά ευαίσθητη και διορατική μιλά για τα «φαντάσματα», που μπορεί να στοιχειώσουν τη ζωή της, για ό,τι, ενδεχομένως, της αφήνει ένα βάρος στην καρδιά, για ερωτηματικά και για ό,τι μπορεί να τη γεμίζει φόβους:

«Η βία που έχει γίνει πλέον εθισμός για τους περισσότερους και η αδικία».

Με τον συνθέτη Δημήτρη Παπαδημητρίου

Μόλις αποκτήσατε την κορούλα σας, ταξιδεύατε με το αρκουδάκι της στις εμφανίσεις σας για να τη μυρίζετε και να την έχετε όσο το δυνατόν περισσότερο κοντά σας. Πόσο αυτή η νέα ζωή σας άλλαξε ως άνθρωπο, πόσο μετέβαλλε τις προτεραιότητές σας, τις ανάγκες και τα έως τότε σχέδια για την κατάκτηση άλλων στόχων που είχατε οραματιστεί;

Οι προτεραιότητες άλλαξαν. Συνειδητοποίησα ότι αυτή είναι η μεγαλύτερη αγάπη στον κόσμο. Πάνω κι από τον ίδιο σου τον εαυτό.

Με αφορμή τις εμφανίσεις της στην σκηνή του «Διογένη» η Ελληνίδα ερμηνεύτρια μιλά για τη συνεργασία της με τον Αντώνη Ρέμο, τον Χρήστο Νικολόπουλο, αλλά και τον Κωνσταντίνο Καζάκο, τον Μίκη Θεοδωράκη και τον Δημήτρη Παπαδημητρίου.

«Η συνεργασία μου με τον Αντώνη Ρέμο με έφερε σε επαφή με ένα μεγάλο μέρος της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας. Ο Κωνσταντίνος Καζάκος έχει κληρονομήσει από τους γονείς του τη σοβαρότητα του παλιού ηθοποιού. Είχαμε άψογη συνεργασία. Τα τραγούδια του Νικολόπουλου "μιλάνε" στον κόσμο, αρκεί να τα πεις με την αλήθεια που τους πρέπει. Μεγάλη ευτυχία να σε συνοδεύει ο ίδιος επί σκηνής.

Ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν για μένα ένας πολύ μεγάλος σταθμός στην πορεία μου. Με έφερε κοντά στα μεγάλα του έργα και μου χάρισε τη μοναδική εμπειρία της διδασκαλίας τους, από τον ίδιο. Η συνεργασία μου με τον Δημήτρη Παπαδημητρίου με δίδαξε πόσο σημαντικό είναι να βάζεις πάνω από την προσωπική σου καλλιτεχνική φιλοδοξία το όραμα των δημιουργών και να το κάνεις και δικό σου».

Η συνεργασία της με τον Ρέμο

Θελήσαμε να μάθουμε περισσότερα για τη συνεργασία της με τον κορυφαίο Έλληνα ερμηνευτή.

Απλώσατε ότι τα είκοσι ένα χρόνια συνεχούς επιτυχίας του Αντώνη Ρέμου αποδεικνύουν ότι καλύπτει μια μεγάλη μερίδα του κοινού. Ποιο άλλο στοιχείο εκτός από αυτό σας έφερε κοντά; Πώς έγινε αυτή η προσέγγιση;

Η προσέγγιση έγινε από τον ίδιο, με μεγάλη θέρμη. Είναι πολύ ενδιαφέρον να έρχεσαι για πρώτη φορά σε επαφή με έναν διαφορετικό κόσμο και να τον ψυχαγωγείς χωρίς να κάνεις καμία προσπάθεια να τους κολακέψεις γι' αυτό, χωρίς να προσαρμόζεις το ρεπερτόριό σου για να τους γίνεις αρεστή. Αυτή η παραδοχή της καλλιτεχνικής μου προσωπικότητας, από την πρώτη επαφή, και η διαβεβαίωση ότι αυτό ακριβώς ζητούσε από τη συνεργασία μας, με έπεισε να αποδεχτώ την πρόταση.

Αναγνωρίσατε με δηλώσεις σας ότι η πρόταση συνεργασίας σας υπήρξε στ' αλήθεια πολύ ενδιαφέρουσα διότι, απλώς, δεν είναι βαρετή. Εντοπίσατε, όμως, ότι θα έρθει σε επαφή το ρεπερτόριό σας με ένα νέο, ευρύ κοινό, που ίσως δεν το έχει ακούσει ξανά σε βάθος. Και επιμείνατε στο ότι θα πείτε τα τραγούδια του Νικολόπουλου, ο οποίος είναι ο ζωντανός κρίκος της αλυσίδας με τον Βασίλη Τσιτσάνη, αυτόν που κάποτε ορισμένοι τον αποκαλούσαν «μπουζουξή», αλλά τώρα -δικαίως- αναφέρονται σε αυτόν ως «πατριάρχη». Σήμερα, μετά από την τριβή σας με το πρόγραμμα, είδατε όλα αυτά να εκπληρώνονται;

Αυτό ακριβώς έκανα και συνεχίζω.

Σαν ανέκδοτο, χαμογελάσαμε με την ιστορία της, η οποία αφορούσε στον διευθυντή της Δραματικής Σχολής Αθηνών Θεοδοσιάδη, όταν διαπίστωσε ότι η Φωτεινή Δάρρα συμμετείχε στο μιούζικαλ «Grease». Κινδύνεψε, μάλιστα, με αποβολή.

«Ναι, η αλήθεια είναι ότι τα πράγματα τότε στις τρεις δραματικές σχολές (Θέατρο Τέχνης, Εθνικό και Δραματική Σχολή Αθηνών) ήταν πολύ αυστηρά. Ήταν πολύ θαρραλέα κίνηση το να δουλέψω παράλληλα με τις σπουδές μου. Είχα, όμως, άγνοια κινδύνου».

Τηλεόραση, πείνα, θύματα και θέση ζωής

Οι άνθρωποι στην Ελλάδα πεινάνε, η τηλεόραση βρυχάται φτιάχνοντας θύματα και η κοινωνία οδηγείται σε στυγερά εγκλήματα. Κβο βάντις;

Πολλοί προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την νέα κατάσταση, την ανάγκη των ανθρώπων σε εποχές δύσκολες. Η κοινωνία διαπράττει εγκλήματα καθημερινά. Όμως, την κοινωνία την απαρτίζουμε όλοι μας και ως εκ τούτου έχουμε μερίδιο ευθύνης ακόμα και αν απλώς αποδεχόμαστε την κατάντια της. Παρόλα αυτά, υπάρχει φως στο τούνελ. Άλλωστε, μετά το θάνατο, έρχεται η αναγέννηση.

Συνεχίζοντας την κουβέντα μας φτάσαμε στην πολιτική και δεδομένου ότι το φαινόμενο των καλλιτεχνών που διεισδύουν σε αυτήν σημειώνει άνθηση, υποβάλαμε στη Φωτεινή Δάρρα ερωτήματα κατά ριπάς.

Ποια η σχέση σας με την πολιτική; Θα πολιτευόσασταν; Στείλατε ποτέ επιστολή στον πρωθυπουργό, σε υπουργό ή σε βουλευτή; Θα σας ενέπνεε ένα καθεστώς με βασίλισσα, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο;

Δεν είμαι υπέρ των απολυταρχικών καθεστώτων και, δυστυχώς, τέτοια μπορούν να υπάρξουν και μέσα σε ψευδεπίγραφες δημοκρατίες. Αυτά με φοβίζουν ακόμα περισσότερο και από τη μοναρχία ή τη χούντα. Δεν ξέρω αν θα μπορούσα να πολιτευθώ κάποτε. Η πολιτική μου στάση είναι πάντα ενεργή, απέφευγα, όμως, ανέκαθεν την κομματικοποίηση.

Θα θέλατε να ήσασταν βασίλισσα; Τι θα αλλάζατε, τι θα απαγορεύατε και σε τι θα προσδοκούσατε;

Βασίλισσες γίνονται οι γυναίκες μέσα στα μάτια των γονιών τους και των ανθρώπων που τους αγαπούν. Όχι, όμως, για να τους διαφεντεύουν. Απλώς, για να αισθάνονται έτσι.